

The Halachik Status of Transjordan

Pushing the Borders of the Land of Israel, Matos-Masei 5783

1. דברים פרק ג פסוק כג - כז (פרשת ואתחנן)
(כג) וְאֶתְחַנֵּן אֶל־יְהוָה בְּעֵת הַהִוא לֵאמֹר: ... (כה) אֶעֱבְרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הַהַר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבָּנוֹן:
1. Deuteronomy Chapter 3, Verses 23-27 (Parashat Va'etchanan):
(23) "And I pleaded with the LORD at that time, saying: ... (25) Let me now go over and see the good land that is beyond the Jordan, that good hill country and the Lebanon."¹
2. רש"י דברים פרק ג פסוק כג (פרשת ואתחנן)
בעת ההיא - לאחר שכבשתיה ארץ סיחון ועוג דמיתי שמא הותרו הנדר:
2. Rashi on Deuteronomy Chapter 3, Verse 23 (Parashat Va'etchanan): "At that time" - After I had conquered the land of Sihon and Og, I suspected that perhaps the vows had been annulled.
3. רמב"ן דברים פרק ג פסוק כג (פרשת ואתחנן)
והנכון כי "בעת ההיא", בעת הנזכרת שכבשתי סיחון ועוג והתחלתי להלחם בעממין שניתנו לישראל וחלקתי הארץ לשני השבטים, והיה זה כאשר נאמר לו (במדבר כז יב) עלה אל הר העברים הזה, כי אז בקש רחמים על הדבר והתחנן התחנה הזאת.
3. Ramban (Nachmanides) on Deuteronomy Chapter 3, Verse 23 (Parashat Va'etchanan): And it is proper to interpret "at that time" as referring to the time mentioned earlier when I conquered Sihon and Og, and when I began to wage war with the Amorites who were given to the Israelites, and I divided the land between the two tribes. This is as it is said to him (Numbers 27:12), "Ascend this Mount Abarim." For then, he requested compassion for the matter and made this plea.
4. פרשת דרכים דרך הקודש - דרוש ה
והדבר ברור דכונת משה היתה לפי שהיה סבור שארץ סיחון ועוג הם בכלל א"י, ועל זה בא בטענה לומר נדר שהותר מקצתו הותר כולו. ולפי האמת יש לתמוה, מה נשתנו ארץ סיחון ועוג טפי משאר א"י. ומהר"י אדרבי ז"ל מכח קושיא זו רצה לומר, שמשה היה סבור שארץ סיחון ועוג הם בכלל א"י, אבל קושטא דמלתא שאינם בכלל א"י. ואני תמיה עליו, דמלתא דפשיטא היא שהם בכלל א"י
4. "Parshat Derachim, Derech HaKodesh, Drash 8- And it is clear that the intent of Moses was that he believed that the land of Sihon and Og was part of the Land of Israel, and this is why he made the argument that a vow that was partially annulled should be completely annulled. And indeed, one can wonder what difference there is between the land of Sihon and Og and the rest of the Land of Israel. And Rabbi Isaac Ad'rabi, may his memory be blessed, from the power of this question, wanted to say that Moses thought that the land of Sihon and Og was part of the Land of Israel, but (in effect, G-d's response is that) the matter of fact is that they are not part of the Land of Israel. And I wonder about this, for it's obvious that they are part of the Land of Israel!
5. רש"י במדבר פרק כז פסוק יא - יב (פרשת פינחס)

¹ All of the translations were autogenerated. I briefly looked them over and made the necessary corrections. They should not be used, by any means, as authoritative translations. Also, please excuse the errors I failed to correct.

...דבר אחר כיוון שנכנס משה לנחלת בני גד ובני ראובן שמח ואמר כמדומה שהותר לי נדרי, משל למלך שגזר על בנו שלא יכנס לפתח פלטיין שלו נכנס לשער והוא אחריו, לחצר והוא אחריו, לטרקלין והוא אחריו, כיון שבא ליכנס לקיטון, א"ל בני מכאן ואילך אתה אסור ליכנס:

5. Rashi on Numbers Chapter 27, Verses 11-12 (Parashat Pinchas): "...Another interpretation: Since Moses entered the territory of the tribes of Gad and Reuben, he was happy and said, 'It is as if my vows have been annulled.' It is analogous to a king who decreed that his son should not enter a certain room. He entered the threshold, and he followed after him, he entered the courtyard, and he followed after him, he entered the antechamber, and he followed after him. When he was about to enter the innermost chamber, he said to him, 'My son, from here on, you are forbidden to enter.'"

6. במדבר פרק לא פסוק ג - לב פסוק לג (פרשת מטות)

(ו) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְבְנֵי־גַד וְלְבְנֵי רְאוּבֵן הֲאֵחֵיכֶם יָבֵאוּ לְמַלְחָמָה וְאַתֶּם תָּשֻׁבוּ פֹה: (ז) וְלָמָּה תִּנְיֹאוּן אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַבֵּר אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם ה': (ח) פֶּה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם בְּשַׁלְחֵי אֶתֶם מִקֶּדֶשׁ בְּרַנֵּעַ לְרֵאוּת אֶת־הָאָרֶץ: (ט) וַיַּעֲלֵוּ עַד־גַּחַל אֲשָׁכּוֹל וַיֵּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּיֵאוּ אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבַלְתִּיבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם ה': (י) וַיִּסְרֹאֲף ה' בְּיָוֹם הַהוּא וַיִּשָׁבַע לֵאמֹר: (יא) אִם־יֵרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָעֹלָיִם מִמִּצְרַיִם מִכֵּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְנִמְעַלְהָ אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לֵיזְרָק וְלִיִּצְחָק כִּי לֹא־מָלְאוּ אֶת־רֵי: (יב) בְּלִיתִי כָּלֵב בְּוִיִּפְנֵה הַקִּנְיָ וַיְהוֹשֻׁעַ בּוֹנִיָּו כִּי מָלְאוּ אֶת־רֵי ה': (יג) וַיִּסְרֹאֲף ה' בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּנְעַם בְּמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־תָּם כָּל־הַדֹּר הָעֹשֶׂה הַרְעָה הַרְעָה בְּעֵינֵי ה': (יד) וְהָיָה קִמְתָּם תַּחַת אֲבֹתֵיכֶם תְּרַבּוּת אֲנָשִׁים חֲטָאִים לְסָפוֹת עוֹד עַל תְּרוֹן אֶרֶץ־ה' אֶל־יִשְׂרָאֵל: (טו) כִּי תִשׁוּבוּן מֵאֶחָרָיו וַיִּסַּף עוֹד לְהַנִּיחוֹ בְּמִדְבָּר וְשַׁחַתְתֶּם לְכָל־הָעָם הַזֶּה: (טז) וַיִּגְשׂוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ גְדֵרְתָּ צֹאן נִבְנָה לְמִקְנֵנוּ פֶּה וְעָרִים לְטַפְנוּ: (יז) וַאֲנַחְנוּ נַחֲלִץ חַשִׁים לְפָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר אִם־הִבְיֵאֵנָם אֶל־מְקוֹמָם וַיִּשָׁב טַפְנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי יִשְׁבֵי הָאָרֶץ: (יח) לֹא נָשׁוּב אֶל־בְּתֵינּוּ עַד הַתַּנְחַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלָתוֹ: (יט) כִּי לֹא נָחַל אֶתֶם מֵעַבֵּר לִירְדוֹ וְהִלָּאָה כִּי בָּאָה נַחֲלָתְנוּ אֵלֵינוּ מֵעַבֵּר הִירְדוֹ מִזְרָחָה:

6. Numbers Chapter 32, Verses 26-33 (Parashat Matot): (26) "And Moses said to the children of Gad and the children of Reuben, 'Shall your brothers go to war while you sit here?' (27) Why will you discourage the heart of the children of Israel from crossing over into the land which the LORD has given them? (28) Thus did your fathers when I sent them from Kadesh-barnea to see the land. (29) They went up to the Valley of Eshcol and saw the land, and they discouraged the heart of the children of Israel from going into the land which the LORD had given them. (30) The LORD's anger burned on that day, and He swore, saying: (31) 'None of the men from twenty years old and upward who came out of Egypt shall see the land which I swore to Abraham, Isaac, and Jacob, for they have not wholly followed Me, (32) except Caleb, the son of Jephunneh the Kenizzite, and Joshua, the son of Nun, for they have followed the LORD wholeheartedly.' (33) And the LORD's anger burned against Israel, and He made them wander in the wilderness for forty years, until the entire generation that had done evil in the sight of the LORD had perished."

7. תהלים פרק קלו פסוק יז – כב (פסוקי דזמרה בשבת ויו"ט)

(יז) לָמָּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ: (יח) וַיִּהְיֶה מְלָכִים אֲדִירִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ: (יט) לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָעַמִּי כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ: (כ) וְלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ: (כא) וַנִּתֵּן אֲרָצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ: (כב) גַּחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ

8. אבן עזרא תהלים פרק קלו פסוק כא (עיין ברד"ק ליתר ביאור)

(כא) ונתן - שלא היה בברי' לתתה להם על כן הזכירה נחלה:

Ibn Ezra on Psalm 136, Verse 21: "And He gave" – that which was not part of the covenant to give to the Jewish people, therefore it mentions their receiving it as a heritage.

9. רד"ק תהלים קלו

... אבל מעבר הירדן מזרחה, לא נתן לאברהם אבינו דבר. ונתן לישראל נחלה ארץ סיחון שהיתה ממואב תחילה, וכן נתן להם ארץ עוג מלך הבשן, וזה היה חסד מאתו... וממלכות כנען שנתן להם אמת היה ולא חסד, כי כבר נתנה לאברהם אבינו. אבל ארץ סיחון ועוג, שלא נתנה לאברהם, ונתנה להם, זה היה חסד.

Radak (David Kimchi) on Psalm 136: ...But beyond the Jordan eastward, He did not give anything to Abraham our father. And He gave the land of Sihon, which was originally part of Moab, and He also gave them the land of Og, the king of Bashan. This was an act of kindness from Him... And the kingdoms of Canaan that He gave them were an inheritance, and not an act of kindness, for it had already been given to Abraham our father. But the land of Sihon and Og, which was not given to Abraham, and He gave it to them, this was an act of kindness.

10. רדב"ז הלכות תרומות פרק א הלכה ג

אף על פי שאינן מן הארץ שנתנה לאברהם אבינו יש להן קדושה כשאר א"י; ולבי מהסס בה דדילמא דוקא לענין שנוהג בה תרומות ומעשרות מן התורה אבל לענין קדושת א"י ממש לא וצ"ע:

Maimonides' implication is that lands, even though they [lands] are not from the land that was given to our forefather Abraham, may still possess sanctity like the rest of the Land of Israel. However, my heart hesitates regarding this because perhaps only concerning the obligation of tithes are they Biblically included, but regarding the actual sanctity of the Land of Israel, they are not. This requires further investigation."

11. רמב"ן במדבר פרק כא פסוק כא (פרשת חקת)

(כא - כב) וישלח ישראל מלאכים אל סיחון וגו', אעברה בארצך - אף על פי שלא נצטוו לשלוח להם לשלום פתחו להם בשלום, לשון רש"י. ועוד אבאר בע"ה במקומו (דברים כ י) כי בכל האומות נצטוו לפתוח להם לשלום, חוץ מעמון ומואב. אבל באמת מה שאמר לו "אעברה בארצך" זה היה משה עושה מעצמו דרך פיוס, כי ארץ סיחון ועוג ירושתם של ישראל היתה כי לאמורי היא, והיה מן הדין שאם יענו שלום ופתחו להם שיהיה כל העם הנמצא בה להם למס ועבדום. אבל משה היה יודע כי ישראל עתה לא יכבשו כל עשרה עממים, והיה חפץ שיהיה כל כבושם מעבר לירדן והלאה, שיהיה מושבם יחד, ושהיא הארץ הטובה אשר היא זבת חלב ודבש, הלא תראה שאם לא בקשוהו ממנו בני גד ובני ראובן לא היה מניח שם אדם אלא שתהיה לחרבה. וכן שנוי בספרי (תבא רצט) לתת לך, פרט לעבר הירדן שנטלת מעצמך, ועוד אמרו רבותינו (במדב"ר ז ח) בעשר קדושות, שאין עבר הירדן ראוי לבית המקדש ולשכון השכינה, וכן נראה בכתוב שאמר (יהושע כב יט) ואך אם טמאה ארץ אחזתכם וגו'.

"And Israel sent messengers to Sihon, etc., I will pass through your land... - Even though they were not commanded to send them [messengers] for peace, they opened up to them with peace, according to Rashi's explanation. I will later explain (Deuteronomy 20:10) that with all nations, they were commanded to offer peace, except for Ammon and Moab. But in truth, what he [Moses] said to him [Sihon], 'I will pass through your land,' it was Moses acting on his own for the sake of peace, for the land of Sihon and Og was the inheritance of Israel because it belonged to the Emorites. And it was a legal principle that if they responded with peace and opened up to them, all the people found there would become their tribute and serve them. But Moses knew that Israel would not conquer all ten nations at this time, and he desired that their conquest should extend beyond the Jordan and onwards, so that their settlement would be unified and it would be the good land flowing with milk and honey. Otherwise, if the tribes of Gad and Reuben had not requested it from him, he would not have allowed any person to settle there but would

have left it as a desolation. This is also stated in Sifri (Deuteronomy 29) concerning 'To give you,' except for the area beyond the Jordan that you took for yourselves. Our sages also said (in Numbers 7:8) in the matter of the ten sanctities that the area beyond the Jordan is not fit for the Temple and the dwelling of the Shechinah, and it appears similarly in the verse that states (Joshua 22:19), 'If the land of your possession is impure,' etc.

12. שמות פרק יג פסוק ה (פרשת בא)
וְהָיָה כִּי־יָבִיאוּךָ ה' אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְתֶת לְךָ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ וְעַבְדְתָה אֶת־הָעִבְרָה הַזֹּאת בְּחַדְשׁ הַזֶּה:

13. רמב"ן שמות פרק יג פסוק ה (פרשת בא)
(ה) והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני - ...רש"י (ל"ד וכל ז')...ודעת רבותינו (ספרי דברים כו ט) שהיתה ארץ ה' עממים הללו זבת חלב ודבש, ולא היתה כן ארץ השנים הנשארים, ולכך יבשר אותם בארץ הזאת. כך שנינו בספרי לענין הבכורים ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש, מה ארץ זבת חלב ודבש האמור להלן ארץ חמשה עממים אף ארץ זבת חלב ודבש האמורה כאן ארץ ה' עממים. רבי יוסי אומר אין מביאים בכורים מעבר לירדן שאינה זבת חלב ודבש. הרי מעטו ארץ שני העממים מן הבכורים לפי שאינה זבת חלב ודבש, ור' יוסי מיעט אף עבר הירדן שהיתה של אמורי לפי שגם היא אינה זבת חלב ודבש,

"When the LORD brings you into the land of the Canaanite, etc. - ...Rashi (34:5) ...And our sages taught in Sifri (Deuteronomy 26:9) that this land was the land of the Canaanite nations, flowing with milk and honey, but the other remaining lands were not like that. Therefore, it informs them of this in this land. Similarly, we learn in Sifri regarding the matter of the first fruits, 'And He gave us this land, a land flowing with milk and honey.' Just as the land flowing with milk and honey mentioned there refers to the five nations, so too, the land flowing with milk and honey mentioned here refers to the land of the Canaanite nations. Rabbi Yossi says that first fruits are not brought from beyond the Jordan, which is not a land flowing with milk and honey.

14. תלמוד ירושלמי (ונציה) מסכת ביכורים פרק א דף סד טור ב/ה"ה
אמר לון אשר בה זבת חלב ודבש תני אשר נתת לי לא שנטלתי לי מעצמי מה ביניהון אמר רבי אבין חצי שבט מנשה ביניהון מאן דאמר אשר נתת לי ולא שנטלתי מעצמי חצי שבט מנשה לא נטלו מעצמן מאן דאמר ארץ זבת חלב ודבש אפילו כן אינה ארץ זבת חלב ודבש

"He [Moses] said, 'In which [land] flowing with milk and honey you have given me' (Deuteronomy 26:9) - He who is in a land flowing with milk and honey, say, 'Which you have given me, and not that I have taken from myself.' What is the difference between them? Rabbi Avin said, 'Half the tribe of Manasseh is between them.' He who says, 'Which you have given me, and not that I have taken from myself,' half the tribe of Manasseh did not take from themselves. He who says, 'A land flowing with milk and honey, even so, it is not a land flowing with milk and honey.'"

15. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף כב עמוד א
עולא במיסקיה לארעא דישראל איתלוו ליה תרין בני חוזאי בהדיה, קם חד שחטיה לחבריה, אמר ליה לעולא: יאות עבדי? אמר ליה: אין, ופרע ליה בית השחיטה. כי אתא לקמיה דר' יוחנן, א"ל: דלמא חס ושלום אחזיקי ידי עוברי עבירה? א"ל: נפשך הצלת. קא תמה רבי יוחנן: מכדי כתיב ונתן ה' לך שם לב רגז בבבל כתיב! א"ל: ההוא שעתא (כב עמוד ב) לא עברינן ירדנא.

"When Ulla emigrated to the Land of Israel, two people, sons of Chuzai, joined him. One of them got up and murdered the other, and asked Ulla, 'Did I act correctly?' He said to him, "yes, and open up the neck more" (for he was afraid for his own life). When he came before Rabbi Yochanan, he said to him, 'Maybe I aided the hands of transgressors?' He said to him, 'You saved your soul.' Rabbi Yochanan was surprised and said, 'Since it is written, "And I will establish My sanctuary among you," you caused my heart to be disturbed in Babylon!" (implying that an angry heart is to be found only in Babel, not in Israel). He said to him, 'At that time, we did not pass through the Jordan.'"

קובץ שיטות קמאי מסכת נדרים דף כב עמוד א
לא עברי ירדנא ואותו צד לא היתה ארץ ישראל.

"I did not pass through the Jordan, and that side was not the Land of Israel."

16. הר"ן מסכת נדרים דף כב עמוד א

ההוא שעתא לא עברינן ירדנא - ועבר הירדן לא נתקדש להבאת העומר ולמקצת קדושות.

"At that time, we did not pass through the Jordan - And the Jordan River did not become sanctified for bringing the Omer offering and for some sanctities."

17. שו"ת תשב"ץ חלק ג סימן קצה

וכ"ש שנראה דמכבוש עזרא הוא עבר הירדן שלא נתחייבו במעשרו' אלא מה שכבש עזרא וכן בפ' בתרא דערכין (ל"ב ע"ב) ומייתו לה בפ' ידיעות הטומא' (ט"ז ע"א) דמני עיירו' המוקפו' דעבר הירדן אמרי' התם שלא מנו אלא אותם שקדשו בני הגולה. ואני תמה מהרמב"ם ז"ל שכ' בה' שמת' (פ"ד הכ"ח) דעבר הירדן לא קדש' וכ"כ הראב"ד ז"ל בהשגו' בהל' שמתה (שם) שעבר הירדן לא כבשוהו עולי בכל וזו שבערכי' תשוב' עליהם אלא על כרחין לא נחלקו אלא בעמון ומואב שלא טהרו בסיחון שאותן לא כבשוהו מעולם ומ"ה מדמו להו התם במס' ידיים למצרים ובבל...אלא ודאי לא היתה מחלוקת אלא בעמון ומואב שלא טהרו בסיחון אבל אותן ארצו' שטהרו בסיחון דין א"י אשר לתשע' המטו' יש להם...והנה נתבאר שעבר הירדן שדינ' כדין יהודה וגליל לענין ביעור ולענין העלאה והוצאה היינו ארץ סיחון ועוג וגינה כדין א"י לכל חובת קרקע וכ"כ הרמב"ם (תרומות א:א) וכו' ובפ"ק דכלים דמני עשר קדושות וכו' לענין עומר וביכורים ושתם הלחם בודאי עבר הירדן בכלל א"י היא וכו' שתי הלחם דכתיב ממושבתיכם ולא מחוצה לארץ ובודאי עבר הירדן בכלל מושבות היא כשאר א"י וכו' ומשמע דכולהו מודו דעבר הירדן לא מארץ כנען הוא לאו לענין פטור חובת קרקע איירי אלא לענין פירושא דקרא וכו' ארץ כנען אבל לענין חיוב חובת מצות קרקע שוות הן וכו' לפי זה הירושלמי היה נראה דעבה"י מה שנחלו ישראל אין לו קדושת הארץ מצינה בגבול הארץ בס' יהושע וכו' א"כ ארץ ראובן וגד אינה חייבת במצות הארץ וא"א לומר כן כדמוכחא מתנ' דשלוש ארצות וכו' כבר תרצתי הכל...וכן מה שאמרו בסוף המקנא (סוטה יד.) משה ביקש וכו' לאו לענין מעשרות קאמר דהוא בעבר הירדן היה ושם נוהגות ולמה בקש שיעבור הירדן יכולה היתה שבועת הקב"ה להתקיים שלא יעבר הירדן וישאר חי בעבר הירדן ויקיים שם המצות אלא במצות הנוהגות במלחמת עממים ובהבדלת ערי מקלט להשלים מצוה שהתחיל בה ובהכרתת זרע של עמלק ובמנות מלך ובבנין ב"ה שלא היו נוהגות עד שיעברו את הירדן הנהו הוה בעי לקיומי אבל לענין קדושת הארץ כמו שארץ כנען אשר לעבר הירדן ימה היא קדושה כן ארץ סיחון ועוג נוהגות בה כל חובת קרקע

And certainly, it seems that the Transjordan was included in Ezra's conquest, as it was only the lands included in his conquest for which they were not obligated in tithing. This is also mentioned in the last chapter of Erchin (32b) and is brought in the chapter of Yadayim (16a)...they included there that they only counted those that were sanctified by the exiles. I am puzzled by the words of the Rambam (Hilchot Shemittah, Chapter 4, Halacha 28) and likewise the Ravad (in his commentary on the same), who said that the area beyond the Jordan was not re-sanctified, that they did not conquer it, the exiles from Babylon...But those lands that were

purified by Sichon have the laws of the Land of Israel, which apply to the nine and a half tribes... And behold, it is clear that the area beyond the Jordan has the same laws as Judah and Galilee regarding the laws of separation, *aliyah*, and departing. This includes the land of Sichon, Og... which have the laws of the Land of Israel in all matters related to the obligation of the land, as stated by the Rambam (Trumot 1:1) and so on. In the first chapter of Kelim, it is also clear regarding the ten sanctities and so on, concerning the omer, the first fruits, and the two loaves. Certainly, the area beyond the Jordan is included in the Land of Israel, as stated in the verse "from your settlements" and not from outside the land, and certainly, the area beyond the Jordan is included in the settlements like the rest of the Land of Israel. And it implies that they all agree that the area beyond the Jordan is not from the land of Canaan concerning exemption from the obligation of the land, but rather, in the interpretation of the verse, it refers to the Land of Canaan. However, regarding the obligation of the commandments of the land, they are equal, and so on... Based on this, it seems from the Jerusalem Talmud that what Israel inherited in the area beyond the Jordan does not have the sanctity of the Land of Israel, as found in the borders of the land in the Book of Joshua, and so on. If so, the land of Reuben and Gad is not obligated in the commandments of the land. It cannot be said otherwise, as it is evident from the Mishnah in Shekalim (3:1) and so on. I have already resolved all of this... And likewise, what they said at the end of the Sotah (14a), "Moses requested" and so on, it does not refer to the laws of tithes, for that was in the area beyond the Jordan, and those laws apply there. And why did he request to cross the Jordan? It could be that it was the oath of the Holy One, blessed be He, that would be fulfilled, that they would not cross the Jordan and that he would remain alive beyond the Jordan and fulfill the commandments there. However, it was in matters of the commandments that apply during wars with other nations, the separation of cities of refuge to complete the mitzvah that began with them, the extermination of the seed of Amalek, the counting of a king, and the building of the Temple that were not practiced until they crossed the Jordan. But regarding the sanctity of the land, like the land of Canaan, which is to the west of the Jordan, the area beyond the Jordan is also sanctified. Likewise, the land of Sichon and Og follows all the laws of the obligation of the land.

18. שו"ת תשב"ץ חלק ג סימן ר

עוד יש לדקדק שאין טעם חיוב העלאה זו משום קבורה בא"י ומשום כפרה ומשו' צער גלגול מחלות ולא משום דהדר בח"ל דומה כמי שאין לו אלוה בודאי אפילו בכבוש יהושע קודם שחרבה א"י לא הית' עבר הירדן בקדוש' שאר א"י לענין קבורה ולענין שכינה שהרי הכתוב קראה טמאה שנאמר ואך אם טמאה ארץ אחזתכם... וכן מה שכתוב כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו ומשום הכי מר הוה מנשק כיפי דעכו ומר מתקן מתקולי ומר מגנדר בעפרא (כתוב' שם/קי"ב/ב/ ע"ב) עבר הירדן אינה בדין זה דלאו בחיוב מצו' תלויה מילתא דדירה וקבורה תדע דבחורבן ראשון בטלה קדושתה לגמרי ואפילו הכי בנו בי כנישתא דשף ויתייב בנהרדעא מעפרה של א"י כדאיתא בפ' בני העיר (כ"ט ע"א) וכמו שפירש רש"י ז"ל בפ' כל הצלמים (מ"ג ע"ב) כי יכניה בנאה משו' כי רצו עבדיך וכו' וכן פי' רב שרירא גאון ז"ל בתשוב' וכן מה שאמר בענין ישיבת הארץ לענין מי שלא זכה ליבנות בחוצה לארץ בפ' הבא על יבמתו (ס"ד ע"א) וכן מ"ש בפ' שני דייני (קי"א ע"א) לכל הדר בא"י עונותיו נמחלים והנקבר בה כנקבר תחת מזבח אין עבר הירדן נכלל בזה והראי' ממה שלא זכה משה ליקבר בא"י אף על פי שנקבר בחלק גד וכן מה שאמרו בפ' מי שמת (קנ"ח ע"ב) אוריא דארעא דא"י מחכים אין זה בחלק גד וראובן ומה שאמ' במס' מ"ק בפ' ואלו מגלחין (כ"ה ע"א) שאין הנבוא' שורה על הנביאים אלא בא"י אין זה בחלק גד וראובן דתרי ענייני נינהו קדושת שכינה וקדושת מצות וקדושת שכינ' היא מיוחדת בעבר הירדן ימה וקדוש' מצות בין בזו ובין בזו וחיוב העלא' הוא מפני קדוש' מצות ושם הוא מצות דירה בלבד ומשום הכי שותה עבר הירדן ליהוד' וגליל העליון בענין זה וחבוב הארץ לדירה משום שכינה ולקבורה אין עבר הירדן בכלל זה ואפ"ה אין מעלין מעבר הירדן ליהוד' דמשום תוספ' קדושת שכינ' בדירה ובקבורה לא כייפנן אבל לענין חיוב מצות כייפינן תדע דארץ יהוד' לית ליה תוספ' קדוש' על הגליל כדאמר' לעיל ואפ"ה אין מוציאין מהגליל לארץ יהוד' כיון

שהם שוות בחובת קרקע שוות הם במצות דירה...ונרא' דמשום הכי אצטריך קרא לרבות עגלה ערופה לעבר הירדן שלא תאמר כיון שאין שכינה שם ועגלה ערופה אינה באה אלא לכפר על הדם המטמא את הארץ ומסלק את השכינה' דמשום הכי לא תתחייב בעגלה ערופה קמל"ן דמ"מ מא"י היא וערי מקלט אתקון לה רחמנא דלא ליתו לידי שפיכות דם נקי מה שאין כן בח"ל ומ"מ אצטריך לרבוויי שיהיו קולטו' מח"ל וכדכתיבנא לעיל שלא תאמר כיון דבח"ל ליכא ערי מקלט אף אותן שבארץ לא יקלוטו לרוצחי ח"ל קמ"לן נמצא שארץ תשעת המטות יש בה שכינה' וחביבא לדירה ולקבורה וכולה היא שוה לענין זה אלא לדרישו' שאתה דורש שיהיו בחלקו של יהוד' ולא בגליל וארץ סיחון ועוג אף על פי שאין בה שכינה ואין בה אותה חבה כיון שתקן לה ערי מקלט יש לה עגלה ערופה כשאר מצות א"י וזה מרבווייא דקרא וח"ל אין בה ערי מקלט ואין לה דין עגלה ערופה ומרבווייא דקרא ערי מקלט קולטות לרוצחים שבה ומכאן יתבאר כי מה שקראה הכתוב טמאה הוא כמו שפי' רש"י ז"ל שנקראת כן מפני שאין בה שכינה לא כמו שפי' המפרשים שפירושו טמאה בעיניכם:

Furthermore, it should be noted that there the basis for the obligation of *aliyah* is not due to the merit of burial in the Land of Israel, atonement, or the concept of the suffering of reincarnation due to illnesses. It is not on the basis of the idea that dwelling outside the Land itself is as if one does not have a deity. Surely, even during the conquest of Joshua, before the Land of Israel was destroyed, the area beyond the Jordan did not have the sanctity of the rest of the Land of Israel regarding the concept of burial and the presence of the divine presence. Indeed, the verse designates it as impure, as it says, "But if the land of your possession is unclean..." (Leviticus 14:34). Similarly, what is written, "When your servants desired its stones and felt compassion for its dust" (Psalms 102:15), for this reason, Mar would kiss the stones of Akko, and Mar would patch his shoes and Mar would brush off the dust (Ketubot 112b). Crossing the Jordan does not have the same status because the obligation of the commandment is not dependent on dwelling or burial. You should know that during the destruction of the First Temple, its sanctity was completely annulled. Even so, they built a synagogue in Shefanya and sat in Nehardea from the dust of the Land of Israel, as mentioned in the chapter of Bnei Ha'ir (29a), and as Rashi explains there, for Yechezkel built it because of the verse "When your servants desired it" and so on. And likewise, regarding the matter of settling the land, concerning one who did not merit to build outside the land, as mentioned in the chapter of Ha'ba Al Yevimto (64a), and also what is said in the chapter of Shnei Dayanei (111a), "For all who dwell in the Land of Israel, their sins are forgiven, and one who is buried there is considered as if buried beneath the altar." Crossing the Jordan is not included in this. The proof is from the fact that Moshe did not merit to be buried in the Land of Israel, even though he was buried in the portion of Gad. And also what they said in the chapter of Mi Shemeyt (158b), "The air of the Land of Israel revives," does not refer to the portion of Gad and Reuven. And what is said in Tractate Makkot, in the chapter of Ve'elu Megalchin (25a), that prophecy only rests in the Land of Israel does not refer to the portion of Gad and Reuven. **These are two separate matters: the sanctity of the Divine Presence, the sanctity of the commandments, and the sanctity of the Divine Presence is unique to the area beyond the Jordan to the west, and the sanctity of the commandments applies in both areas. The obligation of elevation is due to the sanctity of the commandments, and it is only for the commandment of dwelling.**

19. רמב"ם הלכות תרומות פרק א הלכה ה

כל שהחזיקו עולי מצרים ונתקדש קדושה ראשונה כיון שגלו בטלו קדושתן, שקדושה ראשונה לפי שהיתה מפני הכיבוש בלבד קדושה לשעתה ולא קדושה לעתיד לבוא, כיון שעלו בני הגולה והחזיקו במקצת הארץ קדושה קדושה שנייה העומדת לעולם ולשעתה ולעתיד לבוא, והניחו אותם המקומות שהחזיקו בהם עולי מצרים ולא החזיקו בהם עולי... בכל כשהיו...

Any land that the immigrants from Egypt cultivated and consecrated with the first sanctity, once they were exiled, their sanctity ceased. The first sanctity, since it was due to the conquest alone, was temporary and did not have sanctity for the future. Once the exiles returned and settled part of the land, they consecrated it with the second sanctity, which remains forever, both for the present and the future. They left alone uninhabited certain places that the immigrants from Egypt held but the exiles from Babylon did not hold."

20. רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ו הלכה טז

ולמה אני אומר במקדש וירושלים קדושה ראשונה קדושה לעתיד לבוא, ובקדושת שאר א"י לענין שביעית ומעשרות וכיוצא בהן לא קדושה לעתיד לבוא, לפי שקדושת המקדש וירושלים מפני השכינה ושכינה אינה בטלה, והרי הוא אומר והשמותי את מקדשיכם ואמרו חכמים אף על פי ששוממין בקדושתן הן עומדים אבל חיוב הארץ בשביעית ובמעשרות אינו אלא מפני שהוא כבוש רבים וכיון שנלקחה הארץ מידיהם בטל הכבוש ונפטרה מן התורה ממעשרות ומשביעית שהרי אינה מן ארץ ישראל, וכיון שעלה עזרא וקדשה לא קדשה בכיבוש אלא בחזקה שהחזיקו בה ולפיכך כל מקום שהחזיקו בה עולי בבל ונתקדש בקדושת עזרא השנייה הוא מקודש היום ואף על פי שנלקח הארץ ממנו וחייב בשביעית ובמעשרות על הדרך שביארנו בהלכות תרומה.

"Why do I say that in the Temple and Jerusalem, the first sanctity is sanctified for the future, while regarding the sanctity of the rest of the Land of Israel, concerning the Sabbatical year, tithes, and similar matters, it is not sanctified for the future? Because the sanctity of the Temple and Jerusalem, due to the Divine Presence, is not nullified. The verse states, 'I will destroy your sanctuaries,' and the Sages said that although they are desolate, they remain standing in their sanctity. However, the obligation of the land regarding the Sabbatical year and tithes is only due to the fact that it was conquered by the congregation. Once the land was taken from their hands, the conquered status ceased, and it was exempt from the Torah's laws of tithes and the Sabbatical year. When Ezra ascended and consecrated it, he did not consecrate it based on conquest but based on their firm possession. Therefore, any place that the exiles from Babylon held and consecrated with the sanctity of Ezra's second sanctification is currently sanctified. Even though the land was taken from them and is obligated to the Sabbatical year and tithes, as we explained in Hilchot Terumah."

21. חדושי הרמב"ן מסכת גיטין דף ב עמוד א

וכן בעכו ששנינו עכו כצפון קשיא דכתיב אשר לא הוריש את יושבי עכו ומשמע שמא"י הוה... וכ"ת שלא כבשוה עולי בבל הא אמר בשלהי מס' כתובות ר' אבא מנשק כיפי דעכו אלמא קדישה, איכא למימר סבירא להו קדושה ראשונה קדושה לשעתה וקדושה לעתיד לבא ולפיכך היתה חביבה עליהם אבל לענין גיטין כיון שלא כבשוה אינם בקיין לשמה ולא מצויין לקיימו דלא שכיחי בתי דינין, ואי נמי סבירא להו לא קדושה לעתיד לבא לענין תרומות ומעשרות... ואעפ"כ ארץ ישראל בחיבתה היא עומדת ובקדושתה לענין ישיבתה ודירתה. ויש אומרים עכו חציה בארץ ישראל וחציה בחו"ל...

22. רמב"ם הלכות סנהדרין פרק ד הלכה ו

אין סומכין זקנים בחוצה לארץ ואף על פי שאלו הסומכין נסמכו בארץ ישראל... וכל ארץ ישראל שהחזיקו בה עולי מצרים ראויה לסמיכה.

"We do not give *semicha* to elders who are outside the land, even though those who ordain them were ordained in the Land of Israel. Every part of the Land of Israel that the immigrants from Egypt held is suitable for ordination."

23. רב"ז הלכות סנהדרין פרק ד הלכה ו
 וכל א"י וכו'. אף על פי שלא החזיקו בה עולי בבל אף על גב דאינה כא"י לענין תרומות ומעשרות ולקצת דברים לענין מינוי סמוכים הכל הוא א"י וכן לענין הדר בא"י ולענין הנקבר בה ולשאר קדושת ארץ ישראל דינם שוה וכבר האריך בזה בעל ספר כפתור ופרח ע"ש:

24. רמב"ם הלכות רוצה ושמירת הנפש פרק י הלכה א
 אין דין עגלה ערופה נוהג אלא בארץ ישראל וכן בעבר הירדן.

25. משנה מסכת כלים פרק א משנה ו
 [*] עשר קדושות הן ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות ומה היא קדושה שמביאים ממנה העומר והבכורים ושתי הלחם מה שאין מביאים כן מכל הארצות:

Mishnah, Tractate Kelim, Chapter 1, Mishnah 6: Mishnah 6: "There are ten sanctities, and the Land of Israel is sanctified more than all other lands. What is its sanctity? That from it, they bring the omer, the first fruits, and the two loaves, which are not brought from any other land."

אליהו רבא מסכת כלים פרק א משנה ו
 והבכורים. בכורים לאו משום קדושת ארץ ישראל אלא שהיא חובת הארץ ואינה נוהגת אלא בארץ ישראל. אלא עומר ושתי הלחם מה שאין מביאין אותה אלא מא"י היא משום קדושת א"י:

Eliyahu Raba, Tractate Kelim, Chapter 1, Mishnah 6: Mishnah 6: "And the first fruits, it is not because of the sanctity of the Land of Israel but because it is an obligation of the land, and it is observed only in the Land of Israel. But the omer and the two loaves, they are not brought except from the Land of Israel because of the sanctity of the Land of Israel."

26. ספרא קדושים פרשה ג סוף פרק ה אות א
 (א) כי תבואו יכול משבאו לעבר הירדן תלמוד לומר אל הארץ הארץ המיוחדת.

27. יהושע פרק כב
 (א) אז יקרא יהושע לראובני ולגדי ולחצי מטה מנשה: (ד) ועתה הניח ה' אלהיכם לאחיכם פאשר דבר להם ועתה פנו וילכו לכם לאחליכם אל-ארץ אחוזתכם אשרו נתן לכם משה עבד ה' בעבר הירדן: (ה) רקו שמרו מאד לעשות את-המצוה ואת-התורה אשר צוה אתכם משה עבד-ה' לאהבה את-ה' וללכת בכל-דרךיו ולשמר מצותיו ולדבקה-בו ולעבדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם: (ט) וישבו וילכו בני-ראובן ובני-גד וחציו שקט המנשה מאת בני ישראל משלה אשר בארץ-כנען ללכת אל-ארץ הגלעד אל-ארץ אחוזתם אשר נאחזו-בה על-פי ה' בנד-משה: (יט) ואף אס-טמאה ארץ אחוזתכם עברו לכם אל-ארץ אחוזת ה' אשר שכנו-שם משכן ה' והאחוזו בתוכנו ובה' אל-תמרדו ואתנו אל-תמרדו בבנותכם לכם מזבח מפלעדי מזבח ה' אלהינו: (כד) ואם-לא מדאגה מדבר עשינו את-נאת לאמר מחור יאמרו בניכם לבנינו לאמר מה-לכם ולה' אלהי ישראל: (כה) וגבול גת-ה' ביננו וביניכם בני-ראובן ובני-גד את-הפרדן אי-ולכם חלק בה' והשביתו בניכם את-בנינו לבלתי ירא את-ה': (כז) כי עד הוא בינינו וביניכם ובין דרומינו אחרינו לעבד את-עבדת ה' לפניו בעלותינו ובזכותינו ובשלמינו ולא-יאמרו בניכם מחור לבנינו אי-ולכם חלק בה': (כח) ונאמר והלה כיי-יאמרו אלינו ואל-דרתינו מחור ואמרנו ראו את-מבנית מזבח ה' אשר-עשו אבותינו לא לעולה ולא לזבח כיעד הוא בינינו וביניכם:

(1) "Then Joshua called the Reubenites, the Gadites, and the half-tribe of Manasseh," (4) "And now the LORD your God has given rest to your brothers, as He spoke to them; so now, turn and go to your tents, to the land of your possession, which Moses the servant of the LORD gave you beyond the Jordan." (5) "However, be very careful to observe the commandment and the Torah

which Moses the servant of the LORD commanded you, to love the LORD your God, to walk in all His ways, to keep His commandments, and to hold fast to Him, and to serve Him with all your heart and with all your soul." (9) "So the children of Reuben, the children of Gad, and half the tribe of Manasseh returned, and departed from the children of Israel at Shiloh, which is in the land of Canaan, to go to the land of Gilead, to the land of their possession, as which they possessed by the commandment of the LORD through Moses." (19) "**However, if the land of your possession is impure, then cross over to the LORD's land of possession, where the LORD's Tabernacle dwells, and take possession among us.** But do not rebel against the LORD or against us by building yourselves an altar other than the Altar of the LORD our God." (24) "But indeed, we have done this because of anxiety, for a reason, and saying, 'Tomorrow your children will say to our children, "What have you to do with the LORD God of Israel?'" (25) "For the LORD has set a boundary between us and you, you children of Reuben and children of Gad. You have no part in the LORD." So, your children may cause our children to cease fearing the LORD." (27) "But, as a witness between us and you, and between our generations after us, that we may perform the service of the LORD before Him with our burnt offerings, with our sacrifices, and with our peace offerings; that your children may not say to our children in time to come, 'You have no part in the LORD.'" (28) "Therefore, we said, 'It shall be, when they say this to us or to our generations in time to come, that we will say, "Here is the pattern of the Altar of the LORD which our fathers made, though not for burnt offerings nor for sacrifices; but it is a witness between you and us.'"

רמב"ם הלכות שגגות פרק יג הלכה ב
 שאין קרוי קהל אלא בני ארץ ישראל

"Only those who are considered residents of the Land of Israel are called a congregation.

